

СТАНОВИЩЕ

Относно: представена за обсъждане на дисертация „Функционално биоразнообразие на Мала планина“ с автор Борислав Григоров Григоров, редовен докторант в катедра “Ландшафтознание и опазване на природната среда” на Геолого-географски факултет при СУ „Св. Климент Охридски”, направление 4.4 Науки за Земята, научна специалност Биогеография и география на почвите 01.08.04.

Дисертационният труд е разработен в обем от 193 страници, включващи 39 фигури, 19 таблици, библиография от 519 източника и 3 приложения.

Представеният дисертационна теза „Функционално биоразнообразие на Мала планина” има актуален характер, който се определя от търсенето на оптимални възможности за оценка и управление на природния капитал в разглежданото географско пространство. Проучването на функционалното биоразнообразие е важен елемент в процеса на характеристика и остойностяване на екосистемните/ландшафтни стоки и услуги.

Разработката не е структурирана по глави, а в осем части, които са логически свързани и детайлно характеризират поставената тема, цел и задачи. Целта на изследването насочена към проучване на функционалното биоразнообразие чрез неговото синтаксономично, хабитатно и ландшафтно разнообразие е в съответствие с темата на доктората като нейното изпълнение е свързано с изпълнението на пет поставени задачи.

Обектът и предметът на проучване са добре формулирани и са в съответствие с дисертационната теза. Точката „Изученост на обекта” е по-добре да се представи самостоятелно извън обекта на изучаване, тъй като е свързана с различните аспекти на изследването.

Теоретичната част подробно разглежда основните дефиниции в областта на биоразнообразието и екосистемните/ландшафтни услуги. Авторът обръща внимание на някои нови понятия и концепции като например „природен капитал”, които започват да намират все по-голямо приложение в съвременната практика.

В част четвърта подробно се характеризира съвременното състояние на отделните природни компоненти. Препоръчително е този анализ да бъде обвързан с процеса на ландшафтна диференциация и класификация. Така ще се постигне по-висока степен на обвързаност и синергия в работата.

Част пета „Функционално биоразнообразие” включва изследване на хабитатното и ландшафтно разнообразие. Извършена е голяма по обем теренна и камерална работа по отношение на 265 фитоценотични описания. На тази основа е разработено синтаксономичното разнообразие като част от синтаксоните са установени за първи път в страната, което е важен принос на дисертацията. Ландшафтното разнообразие е диференцирано и класифицирано на седем нива като умело са приложени възможностите на специализирания софтуер. В Мала планина са установени 103 ландшафта като най-голям е процентът на ландшафтите в хипсометричния пояс между 600 и 1000 m.

Антропогенизацията е изследвана посредством влиянието на инвазивните видове, пасторализма и степента на хемеробност. Определено постижение на работата е интегрирането на ландшафтните особености с отделните степени на индекса за хемеробност. Оценена е ролята на инвазивните видове (24 вида), които са заели част от територията на планината и се дават препоръки относно ограничаването на тяхното влияние.

Част седем представя изследване върху оценката и остойностяването на екосистемните/ландшафтни стоки и услуги предоставяни от хабитатните типове и ландшафтите на Мала планина като са анкетирани 336 души. Използвани са дванадесет въпроса при анкетирането, които дават информация за профила на анкетираните и техните нагласи. Получените резултати представят възможните ползи и услуги, които предоставя планината. Те са силно обвързани със спецификата и параметрите на биоразнообразието на Мала планина. Направено е остойностяване на екосистемните/ландшафтни услуги по отношение задържане на въглерод в определени почвени разновидности. Изследвани са девет почвени проби от три почвени разновидности. Получени са резултати за средно съдържание на C (t), стойността на C (t) по отношение на CO₂ и пазарната стойност на на CO₂ емисиите.

Седма част заема значимо място в дисертационния труд и съдържа представителни резултати по отношение на екосистемните/ландшафтни стоки и услуги в Мала планина като същевременно са обвързани с функционалното биоразнообразие. Те предоставят реални възможности за извеждане на изводи и един принос от тази част.

Някои от представените пространствените модели (фиг. 5, фиг. 6, фиг. 11, фиг. 12, фиг. 14 и др.), които се отличат в по-висока сложност на изобразявания обект са трудни за разчитане и използване. По-добър вариант е било те да бъдат изведени като приложения. С особено голяма степен това важи за ландшафтната карта на Мала планина (фиг. 12), тъй като тя е един от основните научни продукти в изследването.

Заклучението на работата обобщава резултатите от изследването като кореспондира с основното съдържание. Получените резултати са представителни за направеното изследване и имат важно практико-приложно значение. Приносите като цяло са добре дефинирани и ясно показват достиженията на дисертационния труд. Възможно е било първият принос да не се обособява като самостоятелен, а като интегрална част към другите четири приноса.

Докторантът е положил необходимия брой изпити, свързани с обучението и представя три публикации по проблемите разглеждани в дисертационния труд.

Авторефератът е в обем от 43 страници и точно представя структурата и тематиката на научната разработка.

На базата на направения анализ на представеното изследване мога да заключа, че разработката съдържа допустимите качества и въпреки направените забележки мога да препоръчам на научното жури да присъди научната и образователна степен “доктор” на Борислав Григоров Григоров.

Изготвил становището:.....

Доц. д-р Георги Железов

04.07.2017 г.

гр. София